

UZASADNIENIE

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 578) dokonano z dniem 7 kwietnia 2021 r. szeregu istotnych zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 224 oraz z 2021 r. poz. 578), zwanym dalej „rozporządzeniem”. Zmiany te pozwoliły na uporządkowanie procedur stosowanych przy gospodarowaniu składnikami rzeczowymi mienia Skarbu Państwa znajdującymi się w dyspozycji organów administracji publicznej oraz kierowników jednostek, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933). Doprecyzowano rolę Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jako organu sprawującego nadzór nad legalnym aspektem czynności zagospodarowujących, kiedy wartość składników przekracza określoną w rozporządzeniu wartość. Rozszerzono również katalog podmiotów uprawnionych do nieodpłatnego przekazania składników mienia ruchomego.

Obecnie proponowane dalsze zmiany w rozporządzeniu mają charakter techniczny oraz porządkujący i w większości są pokłosiem doświadczeń zebranych wskutek stosowania nowelizacji wprowadzonej w kwietniu 2021 r. Są one jej kontynuacją, mającą na celu dalsze usprawnienie procedury zagospodarowania, przede wszystkim na etapie współpracy z Prezesem Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a także mającą pozwolić na bardziej elastyczne przekazywanie składników mienia ruchomego, w sytuacji kiedy może ono nadal służyć celom publicznym wykonywanym przez jednostki państwowe, a więc wtedy kiedy – stanowiący dotąd i pozostający regułą przy zagospodarowaniu mienia ruchomego – wymóg podjęcia próby sprzedaży na rzecz osoby trzeciej nie musi być bezwzględnie zastosowany.

Jako najistotniejszą zmianę planowaną w rozporządzeniu jest zatem dodanie w § 7 rozporządzenia nowego ustępu 3d, zgodnie z którym zbędne lub zużyte składniki rzeczowe majątku ruchomego będą mogły być przedmiotem nieodpłatnego przekazania na rzecz nieposiadającej osobowości prawnej państwowej jednostki sektora finansów publicznych bez wcześniejszego podjęcia działań mających na celu sprzedaż, jeśli przemawia za tym interes publiczny. Obecnie, z § 2a ust. 3 rozporządzenia wynika, że nieodpłatne przekazanie lub

darowizna – do których uprawniony jest, inaczej niż do zakupu, ograniczony krąg podmiotów – muszą być poprzedzone próbą sprzedaży, co ma na celu troskę o interes finansowy Skarbu Państwa. Wyjątki przewidziane są obecnie w § 7 ust. 3a i 3b, § 39 ust. 2 oraz § 41 rozporządzenia, które pozostaną w mocy, natomiast projektowany § 7 ust. 3d rozporządzenia będzie mógł być stosowany wtedy, kiedy okaże się, że z punktu widzenia interesu publicznego zasadne jest przekazanie mienia nieodpłatnie innej jednostce państwowej. W praktyce pojawiają się bowiem sytuacje, kiedy mienie staje się zbędne dla danego organu, czy danej jednostki, np. z uwagi na zmianę zakresu kompetencji, natomiast jego stan techniczny pozwala na dalsze jego wykorzystanie przez inne jednostki. Istnieją także przypadki, kiedy podmiot posiada zbędne już dla niego mienie, którego próba sprzedaży wiązałaby się z np. z ryzykiem ujawnieniem danych objętych tajemnicą, albo jego specyfika niemal wyklucza procedurę sprzedażową (np. w przypadku broni, urządzeń kryptograficznych), natomiast inna jednostka może z tego mienia nadal korzystać. Są to przypadki bezspornie kwalifikujące się jako przesłanka interesu publicznego, który zarazem w każdym przypadku należało będzie odrębnie zbadać i zdefiniować. Z tego względu proponuje się dodatkowe odstępstwo od wymogu próby sprzedaży, zarazem znacznie ograniczając krąg podmiotów uprawnionych – składniki będą mogły być przekazane wyłącznie innej państwowej jednostce finansów publicznych, która nie posiada osobowości prawnej. Mienie zatem pozostanie w dalszym ciągu w dyspozycji Skarbu Państwa. Takie rozwiązanie powoduje, że nie wprowadza się tutaj górnego progu wartości – w tym przypadku początkowej, która ustalana będzie zgodnie z ogólnym przepisem § 3 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, nie może być tu bowiem mowy o pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*. Nowy przepis, co należy wyraźnie podkreślić, będzie normą odrębną od obowiązującego § 7 ust. 3a – 3c rozporządzenia, który odstępstwo od próby sprzedaży uzależnia od stanu technicznego, który za takim odstępstwem przemawia, zaś górny próg wartości to 200 000 zł.

Zastosowanie § 7 ust. 3d rozporządzenia będzie, jak należy założyć, badane często przez Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w trybie § 7 ust. 5 rozporządzenia, który ulega technicznej zmianie, wskazującej jasno właściwość organu. Dla przejrzystości przepis ten podzielono na punkty, jednocześnie zaś zasady dotyczące zgłoszenia zamiaru zagospodarowania przeniesiono i doprecyzowano – na podstawie dotychczasowych doświadczeń – w projektowanych ustępach 6 – 9. Zgłoszenie do Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pozostanie zatem obowiązkowe przy wartości powyżej 200 000 zł (projektowane brzmienie § 7 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia), przy każdym z możliwych sposobów zagospodarowania, przewidzianych w ogólnym przepisie § 2a rozporządzenia.

Natomiast jeśli jednostka lub organ zdecydują o zagospodarowaniu poprzez nieodpłatne przekazanie lub darowiznę z powołaniem na § 7 ust. 3a rozporządzenia lub poprzez nieodpłatne przekazanie na podstawie § 7 ust. 3d rozporządzenia, wówczas wymóg zgłoszenia powstanie z chwilą przekroczenia wartości początkowej w kwocie 10 000 zł (projektowane brzmienie § 7 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia). Przyjmując tę granicę sugerowano się treścią § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia, które odwołują się – przy szczególnym trybie sprzedaży na rzecz pracownika – do kwoty określonej w art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.), wynoszącej właśnie 10 000 zł. Pozostaną w mocy dodatkowe wyjątki dotyczące darowizny zabytków oraz składników rzeczowych majątku ruchomego, których dopuszczenie do obrotu wymaga uzyskania certyfikatu zgodności, gdzie zamiar zgłoszenia nie będzie wymagany nadal do kwoty 200 000 zł. Regulujące te kwestie § 39 ust. 2 i § 41 ust. 3 rozporządzenia muszą być natomiast znowelizowane na tyle, aby odwoływać się do nowej jednostki redakcyjnej w § 7 ust. 5 rozporządzenia, czyli punktu 2, której stosowanie będą ograniczały. Darowizny składników, do których odwołują się § 39 ust. 2 i § 41 ust. 3 rozporządzenia, nadal zatem nie będą wymagały zgłoszenia Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jeśli wartość składników nie przekroczy kwoty 200 000 zł.

W nowym ust. 6 w § 7 rozporządzenia skorzystano z dotychczasowych doświadczeń Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a więc przedstawiono katalog dokumentów, jakie należy dołączyć do zgłoszenia, które nie ma charakteru wyłącznie notyfikacyjnego, skoro możliwe jest zgłoszenie zastrzeżeń, a więc zasadne jest, aby organ od razu otrzymał podstawowe dokumenty mające świadczyć o prawidłowości przeprowadzonej procedury, co przyspieszy zajęcie stanowiska wobec zgłoszenia. Częste są przypadki kierowania jedynie informacji o zamiarze zagospodarowania, co każe wzywać jednostki do nadesłania dokumentacji i zbędnie wydłuża postępowanie. Podanie terminu publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej należy rozumieć jako wskazanie daty, w której informacja o zbędnych i zużytych składnikach została opublikowana i – jeśli została już usunięta ze strony internetowej – daty, kiedy publikacja ustała. Z kolei dołączanie wniosków o nieodpłatne przekazanie lub darowiznę wraz z projektami protokołów zdawczo – odbiorczych ma na celu potwierdzenie, że wnioski pochodzą od podmiotów uprawnionych. Projektowany ust. 7 w § 7 rozporządzenia zakłada, że Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej może zwrócić się do zgłaszającego zamiar zagospodarowania o dodatkowe wyjaśnienia niezbędne do rozpatrzenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5. Jest to również efekt dotychczasowych doświadczeń i

potwierdzenie istniejącej praktyki, gdyż niejednokrotnie organ ma pytania dotyczące treści przedłożonej dokumentacji. W projektowanym w § 7 ust. 8 i 9 rozporządzenia potwierdza się kompetencję Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do złożenia zastrzeżeń wobec planowanego sposobu zagospodarowania. Zastrzeżenia zawierają pisemne uzasadnienie, a ich zgłoszenie skutkuje koniecznością powtórzenia oceny, o jakiej mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia, czyli dokonywanej przez właściwą komisję.

W proponowanym brzmieniu rozporządzenia zakłada się odejście od pojęcia znacznej wartości, czyli takiej, która przekracza 24 000 zł. Obecnie jest ona zdefiniowana w § 2 pkt 3 rozporządzenia, a odwołuje się do niej jedynie § 2a ust. 3 i § 7 ust. 3a rozporządzenia, a więc przepisy dotyczące nieodpłatnego przekazania lub darowizny. Próg ten obecnie nie ma żadnego zastosowania w przypadku zagospodarowania na zasadach ogólnych (§ 2a ust. 1 rozporządzenia), zaś w przypadku nieodpłatnego przekazania lub darowizny bez próby sprzedaży (§ 7 ust. 3a rozporządzenia) nieprawidłowo może on sugerować brak konieczności zgłoszenia zamiaru takiego sposobu zagospodarowania do Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, co z kolei nie jest spójne z intencją obecnego brzmienia § 7 ust. 5 rozporządzenia, w którym pojęcie znacznej wartości się nie pojawia, a zasadą ma być zgłaszanie nieodpłatnego przekazania lub darowizny bez próby sprzedaży w każdym przypadku. Z tego też względu uchyleniu ma ulec § 2 pkt 3 rozporządzenia, a odwołanie do przesłanki „znacznej wartości” będzie wykreślone z § 2a ust. 2 i § 7 ust. 3a rozporządzenia. Z kolei, jak już wyżej wskazano, zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia zagospodarowania w trybie § 7 ust. 3a rozporządzenia (lub w trybie dodawanego § 7 ust. 3d rozporządzenia) od tej pory będzie konieczne po przekroczeniu wartości początkowej 10 000 zł. Reasumując, zgodnie z projektowanym brzmieniem rozporządzenia przy wartości:

- 1) do 10 000 zł jednostki podejmują samodzielnie decyzję co do zagospodarowania mienia, ponieważ mogą odstąpić od próby sprzedaży z powołaniem na stan techniczny lub interes publiczny bez zgłaszania takiego zamiaru Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) między 10 000 zł a 200 000 zł jednostki podejmują samodzielnie decyzję co do odpłatnych sposobów zagospodarowania, natomiast powołując się na stan techniczny lub interes publiczny muszą zgłosić zamiar zagospodarowania Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) powyżej 200 000 zł zawsze konieczne jest zgłoszenie zamiaru zagospodarowania Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktualne pozostają wyjątki, o których była już wyżej mowa.

Odrębną zmianą jest projektowane brzmienie § 7 ust. 2 rozporządzenia, który obecnie stanowi, że przy gospodarowaniu zbędnymi lub zużytymi składnikami rzeczowymi majątku ruchomego uwzględnia się, w pierwszej kolejności, potrzeby jednostek sektora finansów publicznych. Przepis ten, jak wykazują doświadczenia, bywa błędnie rozumiany przez podmioty zagospodarowujące mienie, co skutkuje tym, że wadliwie przyjmuje się, że np. nieodpłatne przekazanie na rzecz jednostki sektora finansów publicznych ma pierwszeństwo wobec wniosku o zakup ze strony podmiotu nienależącego do sektora. Wobec hierarchii sposobów zagospodarowania przyjętej w § 2a rozporządzenia taki sposób zagospodarowania jest błędny. Proponuje się zatem, aby § 7 ust. 2 rozporządzenia wskazywał na pierwszeństwo potrzeb jednostek sektora finansów publicznych przy zagospodarowywaniu przez nieodpłatne przekazanie lub darowiznę, co z jednej strony zachowa zasadę pewnego uprzywilejowania tych jednostek, z drugiej jednak jasno wykluczy odstępstwo od zasad ogólnych, o których § 7 ust. 2 rozporządzenia nie miał nigdy stanowić, gdyż wyjątki zwalniające z obowiązku podjęcia próby sprzedaży przewidziane są w innych przepisach rozporządzenia. Przepis ten nie może też dać podstawy – co również miewa miejsce – do ograniczenia rekomendowanego nieodpłatnego przekazania lub darowizny do jednostek sektora finansów publicznych już na etapie ogłoszenia o możliwości pozyskania składników, a więc kierowania w nim oferty darmowego uzyskania składników tylko do jednostek należących do sektora.

W § 2 projektu rozporządzenia zawarto przepis przejściowy, zgodnie z którym do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

W § 3 przewidziano, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, termin ten uzasadniony jest ważnym interesem państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Zaproponowane zmiany mają pozwolić na bardziej elastyczne przekazywanie składników mienia ruchomego w sytuacji, kiedy może ono nadal służyć celom publicznym wykonywanym przez jednostki państwowe, stąd potrzeba szybkiego wprowadzenia tych rozwiązań.

Zgodnie z art. 5 ustawy dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenia nie wpływa na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.